

Gümrükte Gündem

Sercan Bahadır

Yakup Güneş

“Gümrükte Gündem”in Ağustos ayı ana konularından biri olarak ithalatta KDV matrahını arttırıcı ögelerden biri olan Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu (KKDF) hakkında Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından yayımlanan özelge karşımıza çıkmaktadır.

Söz konusu özelgede finansman şirketleri tarafından ödenen ithalat bedelinin KKDF kesintisine tabi olup olmadığına ilişkin açıklamalar yer almaktadır. Buna göre, finansman şirketinin ithalatçının nam ve hesabına yurtdışındaki ihracatçıya yaptığı ödemenin gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihten önce yapılması ve ilgili gümrük idaresine gerekli belgeyle tevsik edilmesi kaydıyla bu ödemenin peşin ödeme olarak sayılabileceği ve bu şekilde yapılan ithalat işlemlerinden fon kesintisi yapılmayacağı belirtilmiştir. İthalatçı tarafından finansman şirketine yapılacak geri ödemenin ithalattan sonra olup olmadığına bakılmayarak, KKDF kesintisi yapılmayacaktır.

Diğer taraftan, 28 Haziran 2014 günlü Resmi Gazete’de Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından 2 seri numaralı Gümrük Genel Tebliği yayımlandı. Tebliğ’in amacı, 4458 sayılı Gümrük Kanunu’nun 24’üncü maddesi çerçevesinde yapılacak kıymet tespitlerine ilişkin olarak yine aynı Kanun’un 27’nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan royalti veya lisans ücretlerinin gümrük kıymetine ilave edilmesine ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir. Ancak, Tebliğ ile ilgili uygulamalar dikkate alındığında, gümrük idaresinin yurt dışına ödenen her royalti ve lisans ödemesinin (ithal eşyası ile ilgili olup olmadığına ilişkin detaylı bir sorgu yapmaksızın) ithal edilen eşyanın gümrük kıymetine eklenmesi (imalatçılarda ithal edilen girdinin payı hesap edilerek) gerektiği yönünde bir yaklaşım içinde olduğu gözlemlenmiştir. Önümüzdeki günlerde de bu Tebliğ kapsamında gümrük idaresinin yaklaşımının gümrükte gündemi oluşturacağı düşüncesindeyiz.

Ağustos ayında öne çıkan diğer mevzuat değişiklikleri aşağıdaki gibidir:

1. Gelir İdaresi Başkanlığınca, fatura beyanlarının damga vergisine tabi tutulması gerektiği yönünde yazılı görüş verildi.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 19.09.2013 tarihinde 85593407-156.04.44/16825 sayılı yazı ile Maliye Bakanlığından, fatura muhteviyatı eşyanın ilgili anlaşma kurallarına göre menşeli olduğunun ihracatçı tarafından fatura, teslimat notu veya başka bir ticari belge üzerinde yazılı olarak beyan edilmesiyle oluşturulan, ihracatçı tarafından düzenlenen ve imzalanmış fatura beyanı başlıklı kağıdın damga vergisine tabi olup olmadığına dair görüş talep etmiştir.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığının bu talebine istinaden Maliye Bakanlığı 18.07.2013 tarihli ve 76216 sayılı yazısında, Damga Vergisi Kanunu uygulamasında menşe şahadetnamesi olarak değerlendirilen “fatura beyanları”nın Kanuna ekli (I) sayılı tablonun III-2/a fıkrası gereğince maktu damga vergisine tabi tutulması gerektiği ancak, serbest bölgelerin Türkiye Gümrük Bölgesi dışında kabul edilmesi sebebiyle bir malın ihracat mevzuatı ve gümrük mevzuatına uygun şekilde serbest bölgelerden çıkarılmasının ihracat sayıldığı dikkate alınarak, Türkiye’den yurtdışına ve serbest bölgelere yapılan ihracat işlemlerinde düzenlenen fatura beyanlarının ihracata ilişkin olduğunun tevsiki kaydıyla damga vergisinden istisna edilmesi gerektiği yönünde görüş vermiştir.

2. Gümrük beyannamesine eklenen faturanın niteliği ve Türkiye Gümrük Bölgesi’ne getirilmeden önce satılan eşyada fatura kullanımına ilişkin genelge yayımlandı.

18 Temmuz 2014 tarihinde, Gümrükler Genel Müdürlüğü tarafından 2014/18 sayılı Genelge yayımlanarak yurt içinde veya yurt dışında düzenlenen ve gümrük idarelerine sunulan faturaların haiz olması gereken nitelikler ile Türkiye Gümrük Bölgesi’ne getirilmeden önce satılan eşya için fatura kullanımına ilişkin düzenlemeler yapılmıştır.

Yayımlanan genelge ile yurtdışında düzenlenen faturaların ithalatta gümrük idarelerine sunulması esnasında kullanılması durumunda gümrük mevzuatında öngörülen temel bilgileri içermesinin yeterli olduğu, imza ve kaşe gibi yerel mevzuatın gerektirdiği unsurların aranmayacağı belirtilmiştir.

Ancak ithalatta gümrük idaresine ibraz edilen faturanın yurtiçinde düzenlenmiş olması durumunda şekli ve nizamının Vergi Usul Kanununa uygun olması gerekmektedir. Söz konu faturanın örneğinin ibraz edilmesi halinde ise bunun beyannamenin 44 no.lu hanesinde beyan edilmesi ve fatura aslının yükümlüsünce muhafaza edilerek talep edilmesi halinde gümrük idaresine ibrazı gerekmektedir. Faturanın e-fatura sistemi çerçevesinde düzenlendiği durumlarda ise www.efatura.gov.tr adresinden kullanıcının e-fatura uygulamasına kayıtlı olup olmadığı kontrol edilerek imzalı ve kaşeli e-fatura çıktısı kabul edilecektir.

Diğer yandan, yayımlanan Genelge ile eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi'ne getirilmeden önce satılması durumunda kullanılacak fatura ile ilgili de düzenleme yapılmıştır. Türkiye Gümrük Bölgesi'ne getirilmeden yurtiçi satışa konu edilen eşyalar için Türkiye'deki satıcının düzenlediği faturanın serbest dolaşıma giriş beyannamesine eklenmesi mümkün kılınmıştır. Söz konusu satış işleminden Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu (KKDF) kesintisi yapılmaması için hem yurtdışındaki ihracatçıya hem de ithalat işlemi gerçekleşmeden önce eşyayı satan yurtiçinde yerleşik satıcıya yapılacak ödemenin serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil tarihinden önce yapılması ve bu durumun ilgili gümrük idaresine tevsik edilmesi gerekmektedir.

3. Ayakkabı ithalatında ilave gümrük vergisi getiren düzenlemede değişiklik yapıldı.

02.08.2014 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu'nun 2014/6692 sayılı 6401 ila 6406 pozisyonlarındaki ayakkabılara ilişkin İthalat Rejim Kararına Ek Kararı, 26.08.2014 tarihinde yayımlanan 2014/6722 sayılı İthalat Rejim Kararına Ek Kararda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar ile değiştirilmiştir.

Yapılan değişiklik ile Karara' ek tabloda verilen ilave gümrük vergisi (İGV) sütununda yer alan nispi verginin "Max İGV" sütununda gösterilen maksimum miktardan yüksek hesaplanması durumunda maksimum miktarın tahsil edileceği ibaresi yürürlükten kalkmıştır. Bu karar ile beraber alınacak maksimum İGV miktarındaki kısıtlama kalkmış olup, 2 Ağustos 2014 tarihi ve bu tarihten önce yüklemesi yapılmış ve bu Karar'ın yayımı (26 Ağustos 2014) tarihine kadar ithalat işlemi tamamlanmış olan eşyadan tahsil edilmiş olan ilave gümrük vergileri 4458 sayılı Gümrük Kanunu uyarınca ilgililerin talebi üzerine geri verilecektir. Ayrıca Karar'da yer alan geçici maddeye göre 2 Ağustos 2014 tarihi ve bu tarihten önce yüklemesi yapılan eşyanın en geç 15 Eylül 2014 tarihine kadar (bu tarih dâhil) ithalatına ilişkin gümrük beyannamesinin tescil edilmesi durumunda bu Karar'ın hükümleri uygulanmayacaktır.

2 Ağustos 2014 tarihi ve bu tarihten önce 6401 ila 6406 pozisyonlarındaki eşyaların yüklemesi yapıp 26 Ağustos 2014 tarihine kadar ithalat işlemlerini tamamlanmış olan ithalatçıların, tahsil edilen ilave gümrük vergilerini geri alabilmek için başvuruda bulunmasında yarar vardır.